

Els mars de Sant Andreu

De totes les descobertes que gairebé clandestinament van apareixent en la literatura catalana, la de Sergi Pons Codina és de les espectaculars. Amb la seva primera novel·la, *Mars del Carib*, aconsegueix una novel·la iniciàtica de múltiples lectures, de tradició picaresca, en què una colla de pinxos del barri de Sant Andreu ens fan entrar amb naturalitat dins un microcosmos, on res queda a la deriva, el llenguatge –sempre tan difícil d'aconseguir en català– és genuí i natural i la trama dibuixa uns personatges creïbles, carregats de possibilitats, i qualsevol d'ells podria protagonitzar altres novel·les amb la mateixa força.

El Mars del Carib és un bar, brut i desgraciat, una d'aquelles tavernes cavernícoles tan característica de la Barcelona perduda, on es reuneixen una colla de brètols, amb l'única ambició de beure i consumir totes les drogues que el seu cos sigui capaç de digerir. El relat es podria assemblar a les novel·les de Bukowski, Fante i a les cubanes de Pedro Juan Gutiérrez –tal com explica el mateix autor–, però també té molt de la narrativa alemanya i txeca –com Hrabal, Fallada, Roth i companyia– i del nostre Juli Vallmitjana, de qui podríem dir que és descendent directe. *Mars del Carib* té l'empenta i els escenaris de *La xava* i *Sota Montjuïc*, però és moderna, àgil, la construcció dels personatges és perfecta i quan descriu espais i escenes Pons Codina té el talent dels americans. Com tants altres llibres valuosos en català, segurament passarà desapercbut, però no n'hi ha gaires amb aquesta potència. Si el tema no els identifica prou o no els satisfà, el llibre té altres lectures més enllà de l'estrictament temàtica. *Mars del Carib* explica un racó del món amb tendresa, sentit de la pietat i, sobretot, geni. El seu autor la clava en tot moment.

En aquest sentit, el bar del Sant Andreu de Pons Codina és com el bingo del Guinardó de l'última novel·la de Carlos Zanón, i tot el que tenen de brutal i desencaixat no distreu gens els moments epifànics, les inspiracions que només surten a les obres viscudes de Henry Miller i el Jack Kerouac més desesperat. El sentit de l'humor i la cosa més descarada va desenvolupant-se a través del Blai, del Negre, l'amo del bar, i tota la selecta clientela: el Farinetes –potser el més pròxim al

Vallmitjana–, el Colomer, el Saurí i els altres. En alguns moments, m'ha acostat al Marsé polifònic del *Si te dicen que caí*, però Pons Codina és menys expressionista, va més al gra i el realisme de la narració és també el punt exacte de cocció entre l'amenitat i el to. La versemblança dels diàlegs diu molt de l'absurditat de les vides recreades per un observador que és pura mirada. El seu discurs, nerviós, distret i actual té tots els punts per esdevenir una obra de referència. *

Sergi Pons al camp del Sant Andreu, barri on ambienta la seva primera novel·la

MARS DEL CARIB
Sergi Pons
Codina

Editorial:
Edicions de 1984
Barcelona, 2014
Pàgines: 286
Preu: 17,50 euros

Esbudellar fantasmemes a l'alba

A *Mr. Gwin*, la seva anterior novel·la, Alessandro Baricco menciona un llibre titulat *Tres vegades a l'alba*, escrit en la ficció per un músic hindú i que té rellevància en l'argument.

Un any després d'aquella narració un pelet críptica, l'escriptor torinès publica *Tres vegades a l'alba*. Potser aleshores ja l'havia escrita o, com a mínim, la tenia al cap, però de ben segur que el nou exercici d'aquest enamorat de la forma –de com es diuen les coses a través dels artificis literaris– convencerà els seus seguidors.

Baricco s'esbrava amb una aparent novel·la curta, enginyosa, construïda a partir de tres contes que expliquen tres trobades entre un home gran i una dona jove, un recepcionista

d'edat avançada i una adolescent i un noi jove i una policia a punt de jubilar-se. En realitat, els personatges són els mateixos, matisats, i en diferents etapes de les seves vides.

Un mural d'accions

Inquiet i d'obra heterogènia, l'autor de *Seda* esprema aquí un mural d'accions entre el dia i la nit, una mena de llenç sobre l'existència, en què sis personatges no busquen autor sinó que esbudellen fantasmemes en espais d'acció reals però entelats d'una certa irrealitat. Tres relats de lec-

TRES VEGADES A L'ALBA
Alessandro Baricco

Traducció: H. Aguilà i X. González
Editorial: La Magrana i Anagrama
Pàgines: 128
Preu: 18 euros

tura àgil que permeten la immersió fàcil en les històries que es poden llegir de manera autònoma tot i que les tres tenen rimas internes i punts de connexió.

L'arquitectura de *Tres vegades a l'alba*, no gaire habitual, és molt Baricco. En l'escriptura, alterna diàlegs –curts, secs, polits i amb frases compactes, molt teatrals– amb paràgrafs més llargs, descriptius i introspectius. Esquitxada d'elements policíacs, la narració arriba a una poètica depurada i s'embolcalla de la incertesa de la llum tènue de punta de dia. *